

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 20. decembra 2013.
Br. ref.: RK529/13

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI97/13

Podnosilac

Tahir Bytyqi

**Ocena ustavnosti presude:
Vrhovnog suda Kosova Pml. br. 13/2013 od 30. aprila 2013. god.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Tahir Bytyqi iz sela Škoza, Opština Mališevo (u daljem tekstu: Podnosilac zahteva), koga pred Ustavnim sudim Kosova zastupa advokat Rexhep Hasani iz Prizrena.

Osporena odluka

2. Podnosilac osporava presudu Vrhovnog suda Kosova Pml. br. 13/2013 od 30. aprila 2013 dostavljena podnosiocu 23. maja 2013, kojom je odbijen zahtev za zaštitu zakonitosti podnesen od strane podnosioca zahteva.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova Pml. br. 13/2013 od 30. aprila 2013, kojom su podnosioca povređeno pravo na pravično i nepristrasno suđenje.
4. Podnosilac zahteva od Ustavnog suda Kosova zahteva uvođenje privremene mere *“zabrana-obustava početka izdržavanja izrečene kazne do donošenja konačne odluke Ustavnog suda.”*

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članu 27. i 48. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009.. (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 28. i 54. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovník).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 08. jula 2013. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 05. maja 2013 godine, odlukom predsednika (br. GJR. KI 97/13), sudija Kadri Kryeziu je imenovan za sudiju izvestioca. Istog dana, odlukom predsednika br. KSH. KI 97/13 imenovano je Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Almiro Rodrigues i Ivan Čukalović.
8. Dana 30. avgusta 2013. godine Ustavni sud je obavestio podnosioca zahteva i Vrhovni sud Kosova da je pokrenut postupak ispitivanja ustavnosti presuda po predmetu br. KI 97/13.
9. Dana 16. oktobra 2013. godine, nakon razmatranja izveštaja sudije Kadrija Kryeziu, Veće za razmatranje je iznelo preporuku Sudu u punom sastavu za neprihvatljivost zahteva.
10. Istovremeno Veće za razmatranje je predložilo sudu u punom sastavu da odbije zahtev podnosioca za privremenu meru, uz obrazloženje da isti nije priložio nikakav ubedljiv dokaz koji bi opravdao uvođenje privremene mere kao neophodne da bi se izbegla neka nenadoknadviva šteta, ili dokaz da je takva mera od javnog interesa.

Pregled činjenica

11. Dana 17. novembra 2011. godine, protiv podnosioca ovog zahteva je Okružno javno tužilaštvo u Prizrenu pokrenulo optužnicu P. P. br. 256/2011 zbog osnovane sumnje da je dana 27. septembra 2011. godine, izvršio krivično delo ubistvo u pokušaju iz člana 146, u vezi sa članom 20. i neovlašćeno vlasništvo, kontrola, posedovanje ili upotreba oružja iz člana 328. stav 2. KZK-a.
12. Dana 02. februara 2012. godine, Okružni sud u Prizrenu presudom P. br. 283/2011 potvrđuje podignutu optužnicu P. P. br. 256/2011 od 17. novembra 2011. godine, i podnosilac zahteva je oglašen krivim za krivično delo ubistvo u pokušaju iz člana 146. i neovlašćeno vlasništvo, kontrolu, posedovanje ili upotrebu oružja iz člana 328. stav 2. KZK-a i osuđuje se jedinstvenom zatvorskom kaznom u trajanju od 3 (tri) godine i 6 (šest) meseci.
13. Dana 23. marta 2012. godine protiv ove presude Okružnog suda u Prizrenu P. br. 283/2011, od 02. februara 2012. godine u zakonom predviđenom roku, podnosilac zahteva je podneo žalbu preko svojih branilaca, advokata Hysena Gashija i Rexhepa Hasanija, pobijajući osporenu presudu po nekoliko zakonskih osnova.
14. Dana 26. septembra 2012 godine, odlučujući o žalbi Vrhovni sud Kosova, presudom A. P. br. 162/2012., odbija kao neosnovanu žalbu podnetu od strane podnosioca zahteva i potvrđuje presudu Okružnog suda u Prizrenu P. br. 283/2011, od 02. februara 2012. godine.
15. Dana 15. januara 2013. godine podnosilac zahteva podnosi vanredni pravni lek zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu Kosova zbog suštinskih povreda odredaba ZKPK-a i zbog pogrešne primene odredaba PKZK sa predlogom da se usvoji zahtev za zaštitu zakonitosti kao osnovan, kao i da se ukinu osporene presude (P. br. 283/2011, od 02. februara 2012. godine i A. P. br. 162/2012. godine) i da se predmet vrati na ponovno suđenje.
16. Dana 30. aprila 2013 godine, Vrhovi sud Kosova presudom Pml. br. 13/2013 odbija kao neosnovan vanredni pravni lek - zahtev za zaštitu zakonitosti. Vrhovni sud je ustanovio da su pitanja koja je podnosilac zahteva pokrenuo u zahtevu za zaštitu zakonitosti o povredama zakona na štetu osuđenog neosnovana.

“Nisu održivi navodi branioca osuđenog T. B. da isti nije imao umišljaj da liši života nepoznato lice, R. T, već je to uradio iz nehata i u afektu, jer, kao što se vidi iz fotodokumentacije i drugih dokaza, meta napada nije bilo prvenstveno vozilo, već oštećeni R. T. O nameri optuženog govore i činjenice da je u nemogućnosti da zaustavi vozilo gađanjem sekirom, osuđeni je nekoliko puta pucao iz pištolja u pravcu vozila, koje se kretalo, tom prilikom ga je pogodio u različite delove glave u najvitalniji deo tela i kao posledica toga su izazvane teške povrede, stoga se u ovom slučaju uopšte ne može govoriti i tome da je osuđeni izvršio radnje u nehata i u afektu, kao što navodi branilac osuđenog.”

“Što se tiče navoda branioca osuđenog Tahira Bytyqija da oštećeni nije saslušan ni u jednoj fazi krivičnog postupka i nije mogao da svedoči o svim

činjenicama i okolnostima ovog teškog slučaja, ovaj Sud ocenjuje da ni u ovom smislu nisu učinili povrede postupka ni prvostepeni niti drugostepeni sud, zbog činjenice što je bilo nemoguće saslušati oštećenog Rrahmana Telakua i uzeti njegovu izjavu ili pred organom optužnice ili na sudskim pretresima, zbog njegovog teškog zdravstvenog stanja, dok je drugim dokazima koji se nalaze u spisima predmeta utvrđeno činjenično stanje, za šta je i dato dovoljno razloga na strani devet presude prvostepenog suda, koje je usvojio drugostepeni sud, koje je kao takve, prihvata i veće ovog suda...”

Tvrđnje podnosioca zahteva

17. Podnosilac zahteva traži da se;

“... navedene presude koje su priložene ovom zahtevu, ponište sa jedinim ciljem utvrđivanje ustavnog prava iz člana 31. stava 4. Ustava Republike Kosovo odnosno pravo da se suoči sa oštećenim (...), jer smatra da mu je nepravedno negirano i povređeno pravo na suočavanje sa osobom zbog koje je optužen i osuđen.”

Zahtev za privremenu meru

18. Podnosilac isto tako zahteva;

“Da Ustavni sud Republike Kosovo donese ODLUKU o uvođenju privremene mere prema Osnovnom sudu u Đakovici, odeljenje u Mališevu, o zabrani-obustavi izvršenja kazne zatvora u trajanju od 3 godine i 6 meseci, prema osuđenom Tahiru Bytyqiju, kazna koja je izrečena pravosnažnom presudom Okružnog suda u Prizrenu, P. br. 283/2011, od 02.02.2012. god., sada u nadležnosti Osnovnog suda u Đakovici, sa izvršnim brojem PED. br. 4/13.”

19. Sud, isto tako, uzima u obzir član 27. Zakona, koji predviđa:

“Ustavni sud po službenoj dužnosti ili na zahtev stranke može doneti odluku o primeni privremenim merama u odnosu na neko pitanje koje je predmet postupka, ukoliko su te mere neophodne za otklanjanje rizika ili nepopravljive štete, ili je preuzimanje ovakvih privremenih mera u javnom interesu.”

20. Veće za razmatranje je predložilo Sudu u punom sastavu da odbije zahtev podnosioca za privremenu meru, uz obrazloženje da isti nije priložio nikakav ubedljiv dokaz koji bi opravdao uvođenje privremene mere kao neophodne da bi se izbegla neka nenadoknadiva šteta, ili dokaz da je takva mera od javnog interesa.

Ocena prihvatljivosti zahteva

21. U ovom slučaju, Sud se poziva na član 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] koji predviđa:

1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.(...)

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.

22. Sud se isto tako poziva na član 48. Zakona, koji predviđa da:

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

23. Štaviše, pravilo 36. (2) b) Poslovnika određuje da:

„Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava.“

24. Podnosilac zahteva uglavnom navodi da mu je presudom prvostepenog suda i presudama drugostepenog suda povređeno pravo garantovano članom 31. stav 4. Ustava [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje].

25. Podnosilac zahteva je uložio žalbu Vrhovnom sudu protiv presude Okružnog suda u Peći *„zbog bitnih kršenja odredaba krivičnog postupka, pogrešnog i nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona i odluke o kazni, sa predlogom da se ista preinači u pogledu pravne kvalifikacije, tako da se optuženom izrekne mnogo blaža kazna.”*

26. Vrhovni sud, nakon što je sveobuhvatno analizirao osnove žalbe, našao je da su *„gorenavedeni žalbeni navodi neosnovani“*.

27. Podnosilac zahteva je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti protiv presude Vrhovnog suda *“zbog bitnih kršenja odredaba ZKPK, kao i zbog pogrešne primene odredaba KZK sa predlogom da se usvoji zahtev za zaštitu zakonitosti kao osnovan i da se ukinu osporene presude i predmet da se vrati na ponovno suđenje.”* Vrhovni sud (Pml. br. 13/13 od 30. aprila 2013. god.) je nakon razmatranja zahteva za zaštitu zakonitosti našao da je zahtev neosnovan.

28. Ustavni sud dalje primećuje da je presuda Okružnog suda u Prizrenu (P. br. 283/2011 od 02. februara 2012. god.) obrazložena i ovaj Sud nije primetio da je tokom postupka suđenja u predmetu bilo procesnih kršenja koja bi rezultirala povredom osnovnih prava podnosioca zagarantovanih Ustavom. Podnosiocu su pružene sve mogućnosti za odbranu tokom celog procesa suđenja u slučaju.

29. Što se tiče zahtev podnosioca za saslušanje svedoka na strani 9 presude prvostepenog suda možemo videti izjavu sudsko-medicinskog veštaka koji je u sudskom pretresu izjavio da *“i ukoliko bi se saslušala izjava oštećenog, u zavisnosti od njegovog zdravstvenog stanja zbog zadobijenih povreda, postojala bi velika verovatnoća da je njemu narušena mentalna i psihička sposobnost. Svedočenje oštećenog bi se dovelo u pitanje u pogledu njegove*

pouzdanosti, a ovu činjenicu je potvrdio i javni tužilac, koji je bio u Univerzitetском kliničkom centru Kosova u Prištini radi saslušanja oštećenog R. T. i koji je na osnovu sopstvenog uvida utvrdio da je nemoguće obaviti njegovo saslušanje. (...) Prema tome i sudsko veće, imajući u vidu da je činjenično stanje utvrđeno u celosti i imajući u vidu nemogućnost saslušanja oštećenog R. T. iz gorenavedenih razloga, istog nije saslušao tokom sudskog pretresa, jer je i bez njegovog saslušanja, činjenično stanje po mišljenju i zaključku ovog suda utvrđeno na potpun način.

30. Sud smatra da podnosilac zahteva nije argumentovao i dokazima potkrepio navodno kršenje njegovih prava od strane Okružnog i Vrhovnog suda.
31. Štaviše, Sud primećuje da, da bi slučaj *prima facie* ispunio uslove za prihvatljivost zahteva, podnosilac zahteva treba da dokaže da postupci pred Okružnim i Vrhovnim sudom, gledano u celini, nisu sprovedeni na način na koji bi podnosilac zahteva imao pravično suđenje ili da su ostala kršenja ustavnih prava mogla biti izvršena od strane redovnih sudova tokom suđenja.
32. Sud naglašava da nije dužnost Ustavnog suda da se bavi činjeničnim ili zakonskim greškama (zakonitost) koje su navodno počinili redovni sudovi, osim ukoliko su oni povredili prava i slobode zagarantovane Ustavom (ustavnost).
33. Stoga, Sud ne treba da postupa kao sud trećeg stepena, u ovom slučaju, prilikom razmatranja odluka donetih od strane redovnih sudova. Dužnost je redovnih sudova da tumače i primenjuju relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, García Ruiz protiv Španije [GC], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I).
34. U svakom slučaju, podnosilac zahteva ne objašnjava zašto i kako je izvršeno kršenje njegovih prava, on ne potkrepljuje *prima facie* navod po ustavnim osnovama i nije pružio dokaze koji ukazuju da su njegova prava i slobode zagarantovane članom 31. Ustava kršene od strane redovnih sudova.
35. Ustavni sud ne može da smatra da su relevantni postupci pred Okružnim i Vrhovnim sudom na bilo koji način bili nepravedni ili proizvoljni (vidi *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, ESLJP odluka u vezi sa prihvatljivošću zahteva br. 17064/06 od 30. juna 2009. god.).
36. Dakle, Sud nalazi da podnosilac zahteva niti je izgradio niti dokazao *prima facie* slučaj niti po meritumu ni po prihvatljivosti zahteva.
37. U svemu, Sud zaključuje da je zahtev neprihvatljiv kao očigledno neosnovan.

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113.7. Ustava, članovima 27. i 48. Zakona, i Pravilom 36. (2) b) Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 16. oktobra 2013. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;
- II. ODBIJA SE zahtev za uvođenje privremenih mera;
- III. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona o Ustavnom sudu i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Kadri Kryeziu

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani